

स्तातङ् इति [पा० ७.१.३५.] तातङ् । वल्शशब्दोऽङ्कुरवाची शतं वल्शाः यस्याः
सा शतवल्शा ॥ १०० ॥

त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा उपस्तयः ।

उपस्तिरस्तु सोऽस्माकं योऽग्रस्मौ ॥ १०१ ॥

हे ओषधे त्वमुत्तमा उत्कृष्टासि भवसि वृक्षा शालतालतमालादयस्तवोपस्त-
यः सन्तु स्तै शब्दसंघातयोः उपस्तयायन्ति उपकारायोपद्रवनिराकरणाय च समीपे
संहतास्तिष्ठन्तीत्युपस्तयः वृक्षाः त्वां सेवन्तामित्यर्थः । किं च यो नरोऽस्मानभि-
दासति अभिहन्ति स नरोऽस्माकमुपस्तिः समीपस्य उपासकोऽस्तु दासतिर्हिंसा-
कर्मा ॥ १०१ ॥ अनारभ्याधीताः समाप्ताः ॥ ॥

VII. मा मा हिंसीज्जनिता यः पृथिव्या यो वा दिवं सत्यधर्मा व्यानर् ।

यश्चापश्चन्द्राः प्रथमो ज्ञान कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०२ ॥

का० [१७.३.११.] लोकेष्टकाः स्फ्येनाहत्य बहिर्वेदेरनूकान्तेषूपदधाति तिष्ठ-
न्मा मा हिंसीदिति प्रत्यृचं प्रतिदिशं (45.) पुरस्तात्प्रथमम् । ततोऽर्धयुः स्फ्येन
वेदिवहिःप्रदेशाद्यो गेष्टकाश्चतुरो मृत्खण्डान्यद्याप्रमाणानानीयात्मनो दक्षिणोत्त-
रपूर्वापरमध्यसूत्रप्रान्तेषु पूर्वादि तिष्ठन्मन्त्रचतुष्टयेनोपदध्यादिति सूत्रार्थः ॥ हिर-
ण्यगर्भदृष्टा कदेवत्या त्रिष्टुप् । यः प्रजापतिः पृथिव्या भूमेर्जनिता जनयिता उत्पा-
दकः जनिता मन्त्रऽइति [पा० ६.४.५३.] णिचो लोपः । वा चार्थे यो वा यश्च
दिवं व्यानर् युलोकमसृजत् व्यानर् इति व्यातिकर्मा [निघ० २.१८. (46.)] श्रुतौ
तु सृजतेर्ये व्याख्यातः यो वा दिवं सत्यधर्मासृजतेति श्रुतेः [७.३.१.२०.] । यश्च
चन्द्राः आह्लादिका जगत्कारणभूता अपो जलानि प्रथमः आदिभूतः सन्जज्ञानो-
त्पादितवान् तद्वारा मनुष्यानुत्पादितवानित्यर्थः यतः श्रुतौ आपश्चन्द्रा इति म-
नुष्या व्याख्याताः मनुष्या एव हि यज्ञेनाप्नुवन्ति चन्द्रलोकं पितृमार्गानुसारिणः
मनुष्या वाऽआपश्चन्द्रा इति श्रुतेः [७.३.१.२०.] कारणे कार्योपचारात् । कीदृशः
प्रथमः शरीरी सत्यधर्मा सत्यं धरतीति सत्यस्य धारयिता स प्रजापतिर्मा मा हिं-
सीत् मा हन्तु यतः कस्मै काय प्रजापतये हविषा हविः वयं विधेम दध्मः । हवि-